

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

XXVIII. évfolyam. 92. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	12 fr.
Félévre	— — — —	6 „
Negyedévre	— — — —	3 „
Egy óra	— — — —	1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap esti 6 óráig.

Szombat, április 22.

A községi iskola államosítása.

Nagybecskerek, április 22.

A hétfői közgyűlésen Nagybecskerek városának képviselőtestülete egy oly tárggyal fog foglalkozni, melynek ugy kulturális mint pedagógiai szempontból nagy jelentőséget kell hogy tulajdonítsunk. A községi népiskolánk államosításáról lesz szó.

Dr. Grandjean polgármester terjedelmes, minden részletet felölelő jelentése alapján következőkben ismertetjük a tárgyat.

A kultuszminiszter 1896 ban a várost felszólítván az államosításra, a képviselőtestület a következőket határozta:

1. Nagybecskerek város közönsége átadja a községi iskolai épületet teljes felszerelésével és minden tartozékaival, valamint egyéb az iskolához tartozó ingatlanait, nevezetesen: a város határában levő 30 hold és 6 öl területű iskola földet, valamint 509 frt 33 kr. készpénzbeli iskolai alapítékát a m. kir. kincstár tulajdonába, oly kikötéssel, hogy ezen épületek és ingatlanok kizárólag az állami elemi iskola céljaira használtassanak és a mely pillanatban ezen céltól elvonatnának, ismét a város tulajdonába esnek vissza. Mely korlátozás az átadandó ingatlanoknak az állam tulajdonául leendő átírása alkalmával egyidejűleg telekkönyvileg feljegyzendő leszén.

2. Nagybecskerek város közönsége kötelezi magát az iskolai épületen a természetes elhasználásból eredő javítások eszközzésére, amennyiben a nyári szünetekben fogantatosítani szokott tiszta állapotba hozatalt, illetve meszelést elvégzett, megjegyezve, hogy minden változtatás és újabb építés, valamint beruházás csakis az államkincstár által lesz teljesítendő.

3. Nagybecskerek város közönsége kötelezi magát, hogy mindazon járulékokat, a melyek a községi elemi népiskolának a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által jóváhagyott 1895/96. évi iskolai költségvetés szerint az elemi iskolák fentartására a község részéről eddig is fel voltak véve, szóval 9743 frtot, mely összegben mint

5%-os iskolai adó gyanánt felvett 3815 frt 02 krral is bentfoglaltatik, az 1896-ik tanévtől kezdve évenként az állami elemi iskola javára állandóan és pontosan fizetni, oly kikötéssel azonban, hogy az 5% iskolai adószedését magának tartja fenn Nagy-Becskek város közönsége, mint némi és természetesen beszédési alapját annak, mit hozzájárulás címén fentiek szerint fizetett.

Kimondotta továbbá a város képviselőtestülete, hogy Nagybecskerek város közönsége elfogadja a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak azon ajánlatát, mely szerint hajlandó a községi iskolát az 1896-97-ik tanévtől kezdve állami jellegűnek nyilvánítani, a most alkalmazott és szükséges képesítéssel bíró községi iskolai tanszemélyzetet az állami iskolához a jelenlegi illetményekkel átvenni és jövőben az állami iskola fejlesztése felül a vallás- és közoktatásügyi tárca terhére gondoskodni, olyképp értelmezvén ezen hajlandóságot, hogy minden jövőben felmerülő községi népiskolai szükségletnek az állam köteles megfelelni, amennyiben tehát valamely felekezeti iskolát fentartó felekezet iskolájáról lemond, ez esetben az állam legyen és lesz köteles az illyképp szaporodott számú tanköteles gyermekek részére szükséges iskolák felállításáról gondoskodni, szóval mindazon kötelezettségeket, melyek a népiskolai törvényből eredőleg ez esetben iskolák felállítására a városra hármoznak, az állam köteles magára vállalni.

Miután Nagybecskerek város közönsége a tanítók választása alkalmával azok részére bizonyos előléptést helyezett kilátásba, azaz biztosított a képviselőtestület, még azon külön óhajának is ad kifejezést, hogy ugy ezen a jelenleg alkalmazott tanítóknak biztosított előjogok kellő figyelemre méltassanak, valamint, hogy a népiskolai költségvetésben körülírt és megállapított tételek mindig a kijelölt célra fordíttassanak.

Miután Nagybecskerek város közönsége az iparostanonc- és kereskedelmi tanonc-iskolát is fentartja ezidőszert s ezek a községi elemi népiskola épületében vannak elhelyezve, azon óhajának ad a város kifejezést, hogy az állam vagy vegye át a most említett iskolákat, az eddig azokra fordított költségek átengedése mellett, avagy pedig engedje meg a nagymélt. miniszterium, hogy az átengedendő iskolaépület tan-

termeiben a városi kereskedelmi- és iparostanonc-iskola előadásai megtarthatók legyenek.

Miután a kultuszminiszter ezeket a feltételeket nem fogadta el, a tárgyalások megszakadtak.

A mult évben azonban Rónay Jenő főispán felhívta a várost, hogy községi iskoláját esetleg államosítsa, a mire akkor a képviselőtestület tagadó választ adott. Ez év március hó 1-én Steinbach Antal kir. tanácsos újból felhívást intézett a városhoz az iskola államosítása iránt.

A tanfelügyelő átiratából kitűnik, hogy az eredménytelenség oka a következőkben rejlik:

1. A város az esetre, a mennyiben a helybeli felekezeti iskolák idővel azt határoznák el, hogy azokat községi iskolákká átalakítsák, az államtól azon biztosítást kérte, hogy ezen községi iskolák átalakult felekezeti iskolák is az államosított iskolák állományába főlvetessenek.

2. Kikötötte magának a város, hogy az 5%-os iskolai pótdó, a melyben megfelelő összeg, vagyis 3845 forint foglaltatik, a város által a községi iskola fentartására fordított 9743 frtnyi összegben az államosítás után is a várost illesse meg.

3. Kikötötte a város, hogy az államosítás után szükségendő új épületeket és az épületeken való minden változtatásokat és beruházásokat nem a város, hanem az államkincstár legyen köteles teljesíteni.

Az egyes pontokra vonatkozólag a polgármesteri jelentés a következőket mondja: A képviselőtestület attól tartott, hogy az államosítás által pénzügyi terhein nem lesz segítve; ezen okoskodás nem volt helyes, mert eltekintve attól, hogy belátható időn belül alig van kilátás arra, hogy a szerbek felekezeti iskolája községivé átalakíttassék, de a mi különben kívánatos, ha ez és az izraelita iskola csakugyan községivé válnék, részben a városra háruló teher nem volna akkora, részben pedig ezen teher viselés csak időleges lenne. Első tekintetben ugyanis a felekezeti hívek által fizetendő 5%-os iskolaadó a városi pénztárba folyna be, valamint egyéb netalán iskolai alapok jövedelme is, valamint az illető iskola épületek is a városnak volnának átadandók. Másrészt pedig figyelembe veendő, hogy a miniszter rendeleteiben oda nyilatkozik, hogy ezen községi iskolák átalakítandó felekezeti

A „TORONTÁL” tárcája.**Nápoly és a Vezuv.**

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Nápoly, április elején.

Ott áll most is füstölgő torkával, mint azelőtt. De hát miért is változott volna meg a vén Vezuv, mikor körötte minden változatlan maradt? Megismertük már messziről. A mint áthaladtunk a buja termékenységi földeken, hol kétszer aratnak évente a boldog tulajdonosok, életjelt adott magáról s igaz örömmel üdvözöltük, hogy öt órai utazás után (Rómából) Nápolyba érkezünk. A kép ugyanaz, a mi 13 év előtt volt. Ugyanazok a mocskos suhancok, akik hajba kapnak, mikor arról van szó, hogy melyikük vigye a podgyászunkat, a becsent szemü halvány gyerkőcök, kik szeretnének megszabadulni egy skatulya gyufától még mielőtt kocsiira ülnek; éles hangu rikkancsok valamelyik esti lap példányaival (nem egy szám a mult hétről maradt vissza), közbevegyül aztán a zürzavarba az ostort pattogtató, kiabáló, üdvözlő, olykor szitkozódó kocsisok serege . . . ugyanez a régi kép, a melyre jól emlékezünk még abból az időből, mikor először jártunk erre.

Nápolyban egyébként nagy a lakás hiány. Nem az odavalókra nézve, mert azoknak nagyon is sok a házuk, számos üres lakással, csak az idegen jut nehezen lakáshoz. A sajtókongresszisták és a berlini dalárda — oh ez a dalárda még itt is hangversenyeket rendez — körülbelül ezer szobát vesznek igénybe s ha még hozzá vesszük az angolokat, kik a nagyhét leteltével (ragaszkodva Bådecker utasításaihoz), 9 napot töltenek Nápolyban, bárki is beláthatja, hogy ez még a turisták városának is sok.

Végre azonban megérkeztünk, s szemlesütve

kérdezte a szobaleány a feleségemtől, hogy befűtsön-e?

— Noi siamo al sud — hiszen délen vagyunk, vetette m. közbe, mire a tüzes szemű kis hamis mosolyogva hajolt meg s csakhamar el is tűnt.

Csak hogy mégis neki volt igaza. Mikor valamivel később találkoztunk Hevessy Józseffel, a szenális novellistával, bélelt téli kabátot vetünk rajta észre, míg szűkebb hazám egyik ismert férfja vörös orral járt a Galleria Umberto folyosói alatt. Később aztán nagyban variáltuk a régi nápolyi közmondást: „Vedi Napoli e poi muori”, a mint telikabátokba burkolózva honi szokás szerint szürsültük a feketét. A legtöbben elismerék annak a vágnak a jogosultságát, hogy: „Nápolyt látni és meghalni”, csak hogy itt azok halnak meg, akik — megfagnak.

Zuhogó esőben, elképedve kerestük fel lakásunkat s mekkora meglepetés! Valódi nápolyi napsugár köszöntött reggel, a mint ki nyitottuk az ablakunkat. Az ilyen napsugár elfelejteti velünk mindazt, a mit egy rossz pillanat okozott. A tulsufolt vonatok, a kiabáló olaszok, a kíméletlen angolok, a kicsiny szobák, nagy számlákkal s hasonló „csekélységek”, képek rossz időben elrontani a legjobb kedélyt is. Mennyire más szemmel látjuk ezeket az epizódokat, ha az olasz, vagy miként az optimisták hirdetik, az örökké kék ég mosolyog le reánk! Gyorsan ki a Santa Luciára, a világ legélénkebb utcájába, a hol a férfiak még az utcán is üzik mesterségüket. A kovács az utcán kalapácsol, a suszter ott varja a cipőt, a zöldségáros messze elhallatszó szavakkal dicseri a portékáját, az osztrigás ember vevők után kiabál, ezalatt az osztrig oldalon csecsemőjét táplálja az anya, az idősebb testvér pedig a kicsinyeket fésüli; amott egy görnyedt hátú anyóka kóti régi mód szerint számos család számára a harisnyákat s a többi saját szemünk előtt szorgoskodik rajta,

hogy a makkaroni idejekorán kerüljön asztalunkra. Csupa nyüzsgő élet, a melynél tarkábat és élénkebbet sem képzelni, sem kívánni nem lehet: részlet a régi Nápolyból, a melynek költészetét lassanként lenyűgözi az európai műveltség.

Hivatott poéták énekeljenek a Posilippo hegyről, Capri és Sorrento szépségeiről. Mi csak csodálkozni tudunk, csak örvendő csodálkozással nézzük a ragyogó természetet.

Nápoly jó időre gondoskodott az ünnepségek hosszú sorozatáról. Már a fogadtatás is impozáns volt, nemkülömben az ismerkedési estély pompás étkeivel és leirhatlan jó boraival, azután következett Olaszország legnagyobb színházában, a San Carlóban egy diszélőadás, ahol Mascagni sajátkezűleg dirigálta legújabb művét, (minden tekintetben az utolsó) az „Iris”-t. Befejezte a mulatságot a körutazás az öböiben, majd végre a pompeji kirándulás. Félnapot töltöttünk az egykor virágzó városban, melynek romjait még ma is assák a törmelékek és a hamu alul. Mikor pedig az idegen kollégák a vendéglátó asztalhoz ültek, mi magyarok, számszerint tizenhatan, fölkerestük a vén bünöst, aki még most is szivja odafőnn a pipáját, mintha az életben soha semmi bajt nem okozott volna. Tizenhárom év előtt hasonló esetben a saját lábunkra, esetleg a kocsmáros ösvéire voltunk utalva. Mindkettőt megbízhatlannak találtuk s fájó szívvel vigasztaltuk magunkat a lacrima Christivel, amely állítólag a Vezuv tövével terem.

Ma határozottan előbb juthatunk fel a Vezuvra. Előbb négy órán keresztül utazunk kocsin, amely elvisz bennünket a csak néhány év óta működő fogaskerekűhöz (a nápolyi ember „funiculi”-nak hívja). Eleinte dus szöllő ültetvényeken megyünk keresztül, mert itt terem Olaszország legjobb bora; de a környék egyre ridegebb lesz, míg végre csupa szürkeségben jár a kocsi s

A hivatalos melléklet 79. számával.

iskolák is államosítandók lesznek. Ugyanis nem azt mondja a miniszter, hogy ezen iskolákat egyáltalán nem volna hajlandó államosítani, hanem csak is azt: miután az egyidejűleges államosítás folytán az államkincstárra el nem viselhető teher háromolnék, az iskolák fejlesztése tekintetéből a miniszter évenként legfeljebb három tanítói állást volna hajlandó szervezni, feltéve, hogy a város a megfelelő épületekről gondoskodik.

Hogyha tehát a jelenlegi községi iskolának államosítása után, a fennálló felekezeti iskolák községi iskolákká alakulnának át, a mennyiben az említett miniszteri rendeletet helyesen értelmezi és az állam évenként 3 osztálylival fejlesztene az állami iskolákat, tehát alig 5 esztendeig kellene a városnak a terheket viselni, a melyek a felekezeti iskoláknak községi iskolákká leendő átalakulásából a városra háromolnának.

Az 5%-os iskolai pótdó tekintetében a város által történt kikötés, szinte sehogy sem szolgálhat akadályul az államosításnak, miután a miniszter ur többször érintett leiratában nem azt mondja, miszerint nem engedi meg, hogy a várost egyáltalán ne illesse meg az 5%-os iskolai pótdó, hanem csak annyit mond, hogy az 1896. évi 9743 frt községi iskolai költségvetésben befoglalt 5%-os iskolai adóval felérő 3815 forint 02 kr. ne legyen változó tétel, hanem meghatározott és állandó jeleggel bíró fixtétel, vagyis, miután a 9743 frt hozzájárulási összeg állandó marad, azt kívánja a miniszter ur, hogy az 1896. évi 5%-os iskolai adóösszeg 3815 frt 02 krral szinte állandó maradjon, vagyis a mennyiben idővel az évenkénti 5%-os iskolai adóösszeg nagyobb lenne, úgy az előálló többlet ne a várost, hanem az államkincstárt illesse meg. És ez egészen helyes is, mert az 5%-os iskolai adónak rendeltetése az, hogy iskolai célokra fordíttassék és az előálló többlet, különben a városra nézve mint talán nem óhajtott nyereség szerepelne.

Sajnálattal ki kell azonban jelentenem, hogy a tekintetes városi képviselőtestületnek 1896. évi 63/7772. és 8302. ki. 1896. szám alatt kelt határozatába egy nagy számadási tévedés csuszott be. Ott ugyanis a dolog úgy van feltüntetve, mintha az 1895/96-ik évi községi iskolai költségvetésben azon összeg, melylyel a város a községi iskola fenntartásához hozzájárul évenként o. ért. 9743 frtot tenne ki, sőt az is volt mondva, hogy ezen összegben szerepelne az 5%-os iskolai pótdóért 3845 frt 02 krral, melyet a város magának fenntartott. Amde ezen adatok és feltevések teljesen tévesek, a mennyiben a város a községi iskola fenntartásához évenként nem 9743 frttal, hanem 14263 frt 50 krral járult 1896-ban és ebben az összegben befoglaltatik mint fedezet a 3815 frt 02 krnyi 5%-os iskolaadó.

Ami pedig a miniszter urnak azon követelményét illeti, hogy a város az államosítás után is legyen köteles a szükséges épületekről gondoskodni, úgy ez sem szolgálhat akadályul az

csupa látát és szikladarabot látunk köröttünk. Végtére elmaradnak állandó kísérőink is: a falu gyermekei, kik unszoló kínálással hozzák utánunk a virágokat, narancsokat, sőt gyufákat, cigánykereket is hányanak, ha úgy tetszik. Egyik utitársunk jó kedvében meg is jegyezte, hogy a Vezuvra semmivel sem fáradtságosabb a feljutás, mint a Sváb-hegyre. Itt azonban már határozottan tiltakoznom kellett, mert már a négy óras kocsiszás sem történik minden veszély nélkül. Az ut, amely a fogáskerekűhöz vezet, eléggé gondozott, de némely helyen olyan keskeny, hogy két szemközti jövő kocsi alig tud egymásnak kitérni. Minthogy pedig éppen utazásunk napján támadt az uton a legélénkebb közlekedés, biztos kilátásunk volt rá, hogy vagy oda-szorulunk egy sziklához, vagy a mélységbe fordulunk. Legokosabb volt még leszállani a kocsiról és gyalogolni.

Nyolcszáz méternyire vagyunk a tenger színe fölött, de a fáradtságunkat busásan megjutalmazza a felejthetetlen kilátás. Itt fekszik előttünk a felséges nápolyi öböl, odaát Capri és Sorrentó, majd Posilippó elbájoló panorámájával, a melynél remekebbet képzelni sem lehet.

Nemsokára a fogáskerekűn vagyunk s mindinkább távolodunk Nápolytól, míg végre felhőcsoportha kerülünk, a hol 10 lépésnyire sem látni. Ismét főlebb jutottunk 400 méterrel s ekkor kezdetét veszi a gyalogolás. Körülbelül 10 percig vándorolunk szakadatlanul hamurétegben. A férfiaknak sem valami könnyű élvezet, legkevésbé pedig a két hölgynek, akik elkísérnek bennünket.

A leírásokban általában azt olvasni, hogy a láb bokáig süpped a hamuban. Nos hát biztosíthatok mindenkit róla, hogy nincs benne túlzás, ha azt mondom, hogy nem egyszer térdig jártunk a hamuban, a miről eleget beszélhetne uti ruhánk. Hallgatagon megy előre vezetőnk. (A jó lélek 12 frankot kap egy félóra.) Ekkor

államosításnak, mert a mennyiben nem történik államosítás és a mennyiben, ami előre látható, a községi iskolában párhuzamos osztályokat kell felállítani, ez esetben szinte a város lenne kénytelen új iskolatermekről gondoskodni.

Végül megjegyzem, hogy a tanfelügyelő urnak fentisztelt átirata szerint még egy kikötést tesz a miniszter ur, a melyről a tettes képviselőtestület előző határozataiban nem emlékezik meg. Nevezetesen azt kívánja, hogy a város az államosítás után is, mint eddigél minden egyes tanító után a tanítói nyugdíj-intézeti alapra évenként 12 frtot fizessen, továbbá a mennyiben a város a tan- és felvételi díjak helyett bizonyos évi általányt biztosítana, a szervezendő állami elemi iskolában az oktatás ingyenes lenne. Erre nézve az a megjegyzésem, hogy ámbár kívánatos lenne, miszerint az elemi oktatás ingyenes legyen, mégis városunk súlyos anyagi helyzeténél fogva nincsen azon helyzetben, hogy az ingyenes oktatást ily nagy mérvű áldozat árán előmozdítani képes legyen.

Tekintetes városi képviselőtestület! őszintén megvallom, hogy 1896. évben bizonyos fájdalmas érzéssel járultam szavazatommal ahoz, hogy a városi községi iskola államosíttassék, fájdalmas érzéssel azért, mert községi iskolánkat mindnyájunk által dédelgetett kincseinknek tekintettük és rosszul esett, hogy megszünend a községi iskola azon hatásos érdeklődésünk tárgya lenni, a melylyel ezen intézetünk irányában mindenkor viseltettünk. Amde azóta a viszonyok bizonyos mérvben változtak, napról-napra az tapasztaljuk, hogy a községi iskola fenntartásának költségei mindinkább fokozódnak és hogy számba véve az iskolaköteles gyermekek létszámát, a legközelebbi időben több párhuzamos osztályt kellend felállítani. E mellett sajnos egyéb tekintetben is a községi iskola szellemi és etikai nívouja nem a régi már többé, személyi kérdések tódulnak előtérbe, ezek befolyásolják az iskola szellemi fejlődését és ezen befolyásolás nem mindig a legüdvösebb.

Ilyen körülmények között tehát nem kell csodálkozni, hogy bizonyos kedvetlenség érzete vesz rajtunk erőt, hogyha azon áldozatokra gondolunk, melyeket a községi iskola fejlesztése érdekében hoznunk kell.

Ezen körülmények és a fenforgó viszonyok indítanak engem arra, hogy a tekintetes képviselőtestületnek javasolni bátorkodom, miszerint a községi iskola államosítása ügyét újból fölkarolni és azt a hivatkozott miniszteri rendeletben foglalt feltételek mellett és az általam jelzett pótlásokkal, a fenntartásokkal a tekintetes képviselőtestületnek 1896. évi május hó 23-án 63/896. szám alatt kelt határozatában foglalt pontozatokra elhatározni méltóztatassék.

Ami nevezetesen a városnak pénzbeli hozzájárulását illeti, ezen kérdés következőleg alakulna az 1899-iki költségvetés szerint:

a) személyi járandóságok címén fizetne a város o. é. 11370 frtot (lásd a költségelirányzatot), de miután a miniszter ur az ötödéves

hirtelen megáll. Csodálkozásunkban éppen meg akarjuk kérdezni, hogy mit jelent ez, mikor közvetlen közelünkben tompa moraj hallatszik, a mely mindegyre hatalmasabb lesz és mind nagyobb borzadályt kelt. Senki sem kérdezősködik tovább, mert tudjuk mind, hogy a kráter mellett állunk. A vig társaság, a melyet ritkán hagy el a csapongó jókedv, egyszerre elnémul s szó nélkül tekintünk a kráterbe, a melyből kényszag tör elő s tejsavtartalmú kövek repülnek fölfelé. Néhány száz lépésre fölünk folyik az izzó láva a hegyoldalából. (Nem a kráterből, mint általában hiszik.) Ezen a helyen szerezhette Dante a „Pokol” ötletét, a melyet olyan ragyogó fantáziával énekel meg. Csak nehezen szakadunk el ettől a borzasztó szép látványosságtól s mégis könnyebben lélegzünk fel, a mint ismét lefelé visz a fogáskerekű a megállóhely felé, a hol Cook még restaurációról is gondoskodott (Bádecker megjegyezné róla, hogy: „nem olcsó.”)

Figyelemreméltó s honfitársaink elszántságáról tesz tanúságot, hogy a 300 kongresszista közül csak a 14 magyar merete megtenni ezt az utat. Ime a kirándulók névsora: Rákosi Jenő és Viktor, Lukács Gyula és neje, Hevessy József és fia, Tábori Róbert, dr. Bélyi Izor József, Gergely István, Salamon Odön, Neszmély Arthur, Lendvai Sándor, dr. Végh Lajos, feleségem és én.

Lenn várt már reánk egy szolgálatkészfű férfitársaság levelezőlapokkal. Késő éjjel értünk, most már csak két órai utazás után vissza Nápolyba. A láva izzó fénye pazar világossággal töltötte be a levegőt, mintha még mindig vissza akart volna hívni bennünket, akár egy tetszvágyó asszony, aki romlásunkra tör. Es csak így lehet megérteni, hogy a népek miért nem tudnak elválni az ő Vulkanjuktól.

Dr. Brájer Lajos.

pótlékot magára vállalta, a személyi járandóságok kitesznek:

b) lakbérékért	o. é. 11370 frtot
c) tan- és írószerekért	" " 3000 "
d) szegény tanulók segélyezésére	" " 475 "
	" " 100 "

nézetem szerint ezen összeg esetleg elhagyható, miután ezen tétel nem szorosan vett tanügyi kiadás.

e) fűtés, iskolatermek tisztogatása és vegyes szükségletek 823 frt, de miután a város a fűtést természetben adná ezen összegből az 570 frtnyi fűtési kiadás levonandó lenne tehát

	Összesen	253 frt
Erre fedezetül szolgál:		15198 frt.
1. 5%-os iskolai pótdó	4156 frt 89 kr.	
2. tan- és felvételi díjak	1417 " — "	
3. állami segély	1432 " — "	
4. ötödéves iskolai pótlék	650 " — "	
		7655 frt 89 kr.

E szerint:		
szükséglet	15198 frt	
fedezet	7655 frt 89 kr.	
	hiány	7542 frt 11 kr.

Ezen hiány, vagyis 7542 frt 11 kr. azon összeg, melyet a város készpénzbéli hozzájárulás címén községi pótdóval fedez és mely összeg az államosítás után a város által lenne állandóan viselendő, megjegyzem, hogy ezen 7542 frtnyi összeg eredményeződik az 5%-os iskolai adónak bevételkenti számbavétele mellett, következésképp az 5%-os iskolai pótdó ezentúl a 7542 frt hozzájárulási összegben felül az államot illetné meg.

Ami a tanítókémi évi 12 frt nyugdíjjárulékot illeti, ezt magától értetődleg a város lenne köteles viselni. A tan- és beiratási díjakat, a a tanulók 15 kros nyugdíjjárulékait az állam szedné.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 24. Városi közgyűlés.
Május 4. D. u. fél 4 óra. Megyei állandó választmányi ülés.
Május 12. Jegyzői szigorlatok.
Május 14. Torontálmegyei községi és körjegyzők egylete rendes évi közgyűlése.
Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.
Május 15. D. e. 10 óra. Tavasz megyei közgyűlés.
A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ferch Aurél okleveles tanítót a zichyfalvai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Bankpalota Nagybecskerekén.** Mint halljuk, az osztr. magy. bank igazgatósága megvette a Pest-városával szemben fekvő Mihálovics Miksa-féle házat, a melynek helyén a nagybecskereki bank-fiók céljaira diszes palotát szándékozik építtetni.

— **Urbéri per.** Nagyszentmiklósról írja levelezőnk: A napokban jött ki a nagyikindai kir. törvényszéktől, mint urbéri bíróságtól Szerb-Nagyszentmiklósnak az urbéri birtokosokkal folytatott peréről az első ítélet. A községet Koczó László ügyvéd, az urbéri birtokosokat Schraye Viktor ügyvéd képviselte s az eredmény az, hogy a legelőt felosztják, ez alól csak a korábban kiosztott és régi idő óta egyesek által birtokolt összesen 197 hold 676 négyszögöl vétetik ki, melyben van a m. kir földműves iskola által jelenleg használt 99 hold 708 négyszögöl is. Természetesen Szerb-Nagy-Szent-Miklós község megfellebbezi az ítéletet s ha vesz, még aztán is perújítással fog élni. Kilátás van e szerint rá, hogy az 1888-ban megindult per a jövő század első, második tizedében elintéződjék.

— **A nagybecskereki jótékony nőegylet** holnap, vasárnap délután tartja rendes évi közgyűlését az óvoda helyiségeiben.

— **Kézfogó.** Dr. Pánics Mladen nagybecskereki ügyvéd eljegyezte Nedics Eugenia urhölgyet Nagyikindáról.

— **Sorozás.** Miként már említettük, Nagy-Becskerek városában ma vette kezdetét a sorozás. A bizottság a következő urakból állott: Polgáriak: Botka Béla megyei, dr. Perisics Zoltán városi főjegyző, idb. Tullics György tb. főbíró, dr. Weiterschan József városi főorvos. A honvédség részéről: kozmatelki Csath Lajos alezredes, Gurdélyi Géza ezredorvos, Frankl Jenő főhadnagy. A közös-hadsereg részéről: trenkheimi Ulrich Henrik alezredes, Tratner Sándor ezredorvos és Krumenacker Károly főhadnagy.

Az új próta bevonulása. A nagybecskereki gör. keleti szerbek új esperes-plébánosa Straits György ma reggel 8 órakor érkezett városunkba, hogy hivatalosan elfoglalja új állását. Ez alkalomból nagyszámu küldöttek siettek ki a vasúthoz, hogy a szerbek új prótáját méltó fogadtatásban részesítsék. Megjelentek ott a gör. kel. hitközség tagjai impozáns számban, továbbá Nagybecskerek város küldöttsége dr. Grandjean József polgármester vezetése mellett és a helybeli vallásfelekezetek képviselői. Midőn a kikindai vonat berobogott a pályaházba hatalmas „zsvivó” kiáltások rázkódtatták meg a levegőt. A kiszálló prótát legelőbb is dr. Grandjean polgármester üdvözölte a város nevében, szívélyes szavakban azt kívánva, hogy Nagybecskerek városa kedves új otthonává váljék Straits esperesnek. Erre az üdvözölt szép, formatökéletes szavakban, melyek hirnevét, mint jó szónok óvatosan igazolták, megköszönte a szívélyes óvációt és azon ígéretet tette, hogy működésében a király, haza és város iránti szeretet fogják mindenha vezetni. A szerb egyházközség nevében annak elnöke dr. Petrovics Szvetozár üdvözölte az új esperest, aki válaszában kijelentette, hogy legfőbb feladatának tekintti a békés együttműködés által hivi javát előmozdítani. Szerinte az egyház a béke legfőbb öre, a melyet pártviszonyoknak nem szabad tudniok. Végül dr. Klein főrabbi röviden üdvözölte oly szavakban, a melyekért Straits melegen mondott köszönetet. Ezután a hosszú kocsis sorok impozáns menetben a belvárosi szerb templomhoz vonultak, ahol Straits az első istentiszteletet tartotta. Részünkről is szívből üdvözöljük az új esperest, ki már mai fogadtatása alkalmából is beigazolta azon jó hirnevét, melytől mint kitűnő szónokot és derék hazafit megelőzte és kívánjuk, hogy városunk társadalmi életében is mielőbb elfoglalja azt a helyet, melytől állásánál fogva megilleti.

A mennyiben e tudósítás talán nem ölelné fel az ünnepélyes fogadtatás minden részletét, az általunk is mélyen tisztelt főpap szives elnézését kell kérnünk, megjegyezvén, hogy nem rajtunk van a hiba, hanem azokon, kik nem tartották érdemesnek a sajtó képviselőit a bevonuló főpap fogadására meghívni.

Távlovaglás Temesvárról—Budapestre és vissza. A temesvári 7-ik tüzérdandár lovasiskolájának tisztikara érdekes távlovaglásra indult tegnapelőtt reggel. Temesvárról Budapestre és vissza lovagolnak tíz nap alatt. Az utirány: Lovrin—Szeged—Félegyháza—Órkény és Budapest. A távlovaglásban részt vesznek: Thaisz László kapitány, Teimer Oszkár főhadnagy, Pflaenstiel Albert főhadnagy, E. dródy Zsigmond, Stelczl Ernő, Weinhardt Antal, Wögerbauer János, Krainer Agost. Breuer Ottokár, Bumbola Ottmár és Kárrász Ferenc hadnagyok, Petz Jenő és Keszegich Fedor hadapródtsitz helyettesek. A távlovagló e hó 28-án érkeznek vissza Temesvárra, tehát 9 nap alatt teszik meg az utat.

Tüz. Gyertyámsi levelezők írja tegnap kelettel: Ma pénteken d. u. fél 2 óra után Gyertyámszon Waldner Károly beltelkében tűz ütött ki, mely hamar az erős szél folytán három beltelken talált anyagra. A tűz elpusztított vagy 6 boglya szalmát és más takarmányt, a nagy szél dacára azonban két órai munka után lokalizálni lehetett. Épületek nem estek a tűz áldozatául.

Pestis-hir Párisban. A párisi Fronde szerint a Grand Magasin Nouveautés-ban állítólag három pestis-estet konstataáltak. A pestist állítólag keleti szönyegekkel hurcolták be. — Mint egy késő délután érkezett távirat jelenti, a rendőrfőnök a vizsgálat alapján megcáfolja azt a hirt, mintha Párisban pestisesetek fordultak volna elő.

Az államosított községi iskola. Mai vezércikkünkben bőven foglalkozunk e tárggyal. Itt csak megemlíteni kívánjuk, hogy a tegnapi állandó választmányi ülésen a tulnyomó többség az államosítás mellett nyilatkozott. Ugyancsak a tegnapi ülésen hallottuk dr. Mangold Samu, az izr. hitközség elnökétől azt a nyilatkozatot, hogy a hitközség nem kívánja az iskolát továbbra is fentartani, — egy okkal több, hogy a képviselőtestület az államosítás mellett foglaljon állást.

Próbamozgósítás. Egy hét óta mozgalmasabb a város. Nehéz sárga szekerek gördülnek végig az utcákon s a vásártér felső részén a 29-ik gyalogezred vonata tart próbamozgósítási gyakorlatokat, hogy meggyőződjenek róla, mennyiben felelnek meg a kocsik a hadi alkalmatosságnak. A 29-esek kocsijait a temesvári tüzérek lovai húzzák s azért ott ül mindegyik kocsin egy-egy tüzér katona is, míg a hajást tartálékosok végzik. Holnap, vasárnap reggel Lázárföld felé nagy menetgyakorlatok lesznek, a melyen résztvesz maga a zászlóalj is. — Temesvárról írják: A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnak a temesvári hadtesparancsnoksághoz intézett távirati rendeletére a Temesvárott állomásozó 7. sz. hadtest-tüzérezrednél, 19. sz. hadosztály-tüzérezrednél és a 7. sz. vonat-osztálynál próba-mozgósítás lett elrendelve. A csapatok bámulatos pontosan és gyorsan menetekesek voltak és néhány perccel a mozgósítási parancs közlése után elhagyták a várost. A mozgósított csapatok fölött a fővezénylet Weisz Nándor altábornagy, hadosztály-parancsnok kezében van. — A tüzérség részéről Bélik Károly főhadnagy vezetése alatt, aki még tegnap este fél 6 órakor rezervált parancscsal elutazott, 7 altiszt, 37 ember és 52 ló indult. A menet végállomása Nagybecskerek.

Pailleron Eduárd, a franciák egyik legzseniálisabb vígjátékírója, mint egy párisi távirat jelenti, 55 éves korában, tegnap este meghalt. Pailleron a modern szalon-társadalom félszeregeit kitűnően szatirizálta, két legkiválóbb darabjában az „Ahol unatkozunk”-ban és a „Komédiások”-ban. Mindkettőt adták a Nemzeti színházban is. Darabja közül e kettőn kívül dicőséggel járta be Európa összes színpadait „Az egér”, ez a bájos, nemes tónusu, igazi klasszikusan tisztá vígjáték. Pailleron Párisban született, 1834. szept. 17-én. Eleinte titkár volt egy jegyzőnél, de már korán az irodalomra adta magát. 1860. lépett föl egy kötet szatirával (Les parasites,) melyben a párisi társaságot gunyolta ki; ugyanazon évben első darabja (Le parasite) szép sikert aratott az Odéon színházban. Ezután sürűn írta vígjátékait, melyek közül legzajosabb tetszést vívott ki a Le monde ou l'on s'amuse (1868). Pailleron 1888 óta a francia akadémianak is tagja volt.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasság: Bartek Ferenc, cs. és kir. főhadnagy rk. és Szmétana Julia gk. — Vancsák György, rk. kéményseprő és Babity Katalin rk.

Született: Preisz-Javorszky János, gk. zenetanító, fia. — Schvanyek Károly, rk. gépész, leánya. — Lingli Mária, rk., fia. — Popov Kuzmanov Sándor, gk. földmives, fia. — Börcsök András, rk. földmives, fia. — Szabó Béla, rk. vendéglős, fia. — Eperjessy Károly, rk. asztalos, leánya. — Lázár Margit, rk. házicseléd, fia. — Gittler Károly, rk. kefekötő, leánya. — Kálmán István, rk. cipész, fia. — Spring Magdolna, rk., fia. — Balázs Gyula, rk. főgim. tanár, fia. — Monyák Mária, rk., leánya. — Gredarov Vladimir, gk. földmives, fiú-ikrek. — Sheirich Pál, rk. kereskedő, fi. — Kelemen Péter, rk. hentes, leánya. — Glabács Miklós, rk. napszámos, fia.

Meghalt: Schmidt István, rk. 3 éves, vörheny. — Mandler István, rk. 1 éves, tüdőlob. — Özv. Mester Jánosné, ev. ref. 60 éves, tüdőlob. — Jegaracz Lukács, gk. 39 éves, tüdővész. — Florián József, rk. mosónő, 42 éves, tüdővész. — Kolarov Darinka, gk. 1 hónapos, görcsök. — Fenyvessy Zsófia, rk. cseléd, 25 éves, veselob. — Özv. Káplár Mihályné, rk. 81 éves, aggkór. — Kuzmács János, gk. napszámos, 50 éves, tüdővész. — Özv. Radovancev Mátyásné, gk. 72 éves,

aggkór. — Kosován Adám, gk. 66 éves, napszámos, influenza. — Popov Flórián, gk. 38 éves, tüdővész. — Laczkó József, 15 hónapos, rk. bélnhurut. — Krisztoforovits Szvetozárné, gk. 46 éves, gutatítés. — Forczicsán Anna, gk. 2 hónapos, görcsök. — Janczev Antal, rk. alkusz, 62 éves, aggkór.

— **Osztálysorsjegyek vételére ajánljuk** az általános ismert és jó hírnévnek örvendő Lukács Vilmos (Budapest, V., Fürdő-utca 10.) bankházat, hol az osztálysorsjátékra vonatkozó mindenemű kérdésben szivesen kap mindenki felvilágosítást, va'amin kívánatra játéktervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.

TÁVIRATOK.

A kuriai biráskodás.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház igazságügyi bizottsága elhatározta, hogy a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat 141. §-a, mely szerint az adóhátralék nem szolgálhat okul a választói névjegyzékből való kihagyásra, a törvény kihirdetése után azonnal életbe lép, a mikor a belügyminiszter felhatalmaztatik, hogy e célból a pótlászeírás tárgyában esetleg szükséges intézkedéseket tegye meg.

A bécsi diákok.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az egyetem rektora újabb intézkedésig újra megengedte a diákoknak a szokásos szombati sétát, a mit annak idején az emlékezetes zavargások miatt szüntettet be.

A Figaro teleplezése.

Budapest, április 22. (A „Torontál” ered. távirata.) Párisból jelentik: A Figaro ma közli Gobert vallomását, ki oda nyilatkozott, hogy a borderot nem Dreyfus, hanem Walsin-Essterházy szerezte. Chincholles azt vallja, hogy hallotta Walsin kijelentését, mely szerint a borderot felsőbb rendeletről irta és Billot tábornoktól 80.000 frankot kapott érte. Egyébként azt hiszi, hogy Walsin hosszabb ideig dolgozott a katonai hírszerző iroda számára.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. április 22.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	100 kilogr. ára		kilős	100 kilogr. ára		
		frutól	frtig		frutól	frtig	
Bánsági	ó	76	8.90	9.00	80	9.80	9.95
Tiszavidéki	„	76	9.40	09.50	80	9.95	10.10
Pestvidéki	„	76	9.45	9.55	80	9.90	10 —
Bácskai	„	76	09.45	9.55	80	—	—

R o z s	ó	elsőrendű	kilős		
			70—72	7.40	7.60
„	„	másodrendű	—	7.25	7.40
Á r p a	„	takarmány	60—62	6.20	6.55
„	„	égetni való	62—64	6.60	7.40
„	„	sörfőzésre való	64—66	7.60	8.40
Z a b	„	—	39—41	5.80	6.15
Tengeri	ó	bánsági	—	4.45	4.45
„	„	másnemű	—	4.35	4.45

Határidő-üzlet.

Budapest, apr. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak újabb 5 krral estek. Kötetett:

Buza áprilisra . . . . . 8:57— 8:59
 Buza őszre . . . . . 8:56— 8:58
 „ májusra . . . . . 8:20— 8:22
 „ októberre . . . . . 6:60— 6:62
 Zab áprilisra . . . . . 5:43— 5:45
 Tengeri májusra . . . . . 4:49— 4:51

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámentesen s házhoz szállítva.

Minták posta fordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok — saját gyáraimból

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

(29/V—12.4)

Menetrend

a keskenyvágányú vonalra.

Érvényes az ujszombolya—zsombolyai vonalrész megnyitási napjától.

Nagy-Becskerék-Bégapart-Zsombolya.					Vissza.					
Oda.		Személy-vonat			Állomások	Vegyes-vonat			Személy-vonat	
524.	526.	522.	502.	504.		525.	523.	521.	501.	503.
I-III. osztály					I-III. osztály					
250		505	200	705	ind. N.-Becskerék-Bpart					
254		510	204	709	Német-utca					
258		514	208	713	Ferencz József-tér					
302		518	212	717	Korona-szálloda					
306		522	216	721	Temesvári-utca					
310		527	221	725	Nagy-Becskerék-Vámház					
324		541	235	739	Klekk megállóhely					
329		546	239	743	Katalinfalva					
345		602	255	759	Katalinfalva megállóhely					
350		608	300	804	Béga-Szent-György					
359		618	307	811	Ittvárnok-Rogendorf					
416		635	322	826	Csősztelek					
430		655	341	844	Pálmajor					
	446	*704	*350	*853	Jánosmajor					
	*502	*711	*357	*900	Magyar-Czernya					
	519	727	417	915	Karolinamajor					
	*524	*732	*421	*919	Leonamajor					
	*530	*738	*426	*924	Német-Czernya					
	548	756	441	939	Juliamajor					
	555	*802	447	945	Uj-Zsombolya					
	611	818	502	1000	Uj-Zsombolya					
	615	819	504	1002	Zsombolya					
	622	826	512	1010	Szeged					
	900	953	738	1238	Budapest-nyugati-pályaudvar					
	125	125		715	Temesvár-Józsefváros					
	814									

Megjegyzések:

1. Az állomások neve mellett bahról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók.
2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak.
3. Az éjjeli idő, esti 6⁰⁰ órától reggeli 5⁵⁹ percig, a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve.
4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekre vannak nyomtatva.

Hirdetések.

Torontálvármegye alispánja.

22.527 szám 1899.

386—11

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kikinda rendezett tanácsu városnál elhalálozás folytán megüresedett 700 forint évi fizetés és 150 forint lakbérrel javadalmazott városi jegyzői állásnak választás utján betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi LX. t.-c. 6 §-ában meghatározott képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi május hó 10-ig hozzám adják be.

Nagy-Becskeréken, 1899. évi április hó 18-án.

Dr. Dellimanics s. k.,
alispán.

Tavaszi gallérok, a legújabb facon szerint a legolcsóbbtól a legfinomabbig a legnagyobb választékban Kovács Gedeonnál Nagy-Becskeréken.

273/a x 9

Méhészeknek fontos!

Az első magyar keresk. méhteleg kaptárok, méhészeti eszközök és szerszámokról szóló folyó évi

árjegyzéke

megjelent és kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik. (356—32)

Kühne Ferencz,
Budapest, I. ker., Atilla-utca.

1544. b. v. szám 1898.

385 11

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becei tekintetes kir. járásbírósp. Sp. 37/14. polg. 1898. számú végzése által Spitzer Ignác zentai lakos végrehajtató javára, Petrovics Jóca aracsi lakos ellen 48 forint tőke, ennek 1898. év január hó 26. napjától számítandó 5% kamatai s eddig összesen 67 forint 02 kr. perkötség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- s felülfoglalt és 640 forintra becsült kf. faanyag, gép, bódé és kf. butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 318/3. polg. 1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Aracson, a fakereskedésben és alperes házánál leendő eszközlésére 1899. évi április hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi

LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Keit Török-Becsen, 1899-ik évi április hó 25. napján.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó.

Fontos háziasszonyok részére.

Valódi

BOROSTYÁNKŐ PADLÓFÉNYMÁZ

puha padlózatnak tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra alatt tökéletesen száraz, továbbá gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz 4 színben puha padlózatnak esonnanli száradás melletti befényezésére.

Schramm Károlf

lakk- és fénymáz-gyárabái
Bécs (Simmering), Majna Reil, Offenbach, Berlin.

Alapítottatott 1835.

Továbbá

mosható-zemáncz festékek elegáns azírányaitban mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó- és konyhai szerek, valamint felek beszámolására konyháiban és fürdőszobáikban.

Cepall buterlakk, Cepallak belső használatra Damarlakk, Szári-ófirólak, Polírlakk, Vastakk és Brunolakk, mely utóbbi honfolyos butorokhoz használtatik, egyeztetés a többi lakkfélek valamennyi iparágat végsőre.

Különlegesség: kocsigyárok és kocsifényezés részére Kutschentlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schickl és Lazurlakk eredeti 1 kg-os dobozokban.
Kapható: Haidegger Gábor, Prandell József, Schnitzler Lipót és Armbruster József kereskedésében Nagy-Becskeréken.

18—15,14

Vadászkutya 11 hónapos, kávészínű, fehér csik a nyakán, homlokán, ugyszintén mind a négy lábán, rövid szőrű „Don“ névre hallgat, a Bégaszentgyörgyön f. hó 16-án tartott vásár alkalmával elveszett. — A feltaláló illendő jutalomban részesül.

Paltzmann Aladár.

tkpz. hivatalnok, B.-Szentgyörgy.

391—11

877—11

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az alanti számmal felsorolt **zálogtár-
gyak lejártak** és az 1881. évi XIV. t.-c. értelmében **1899. évi május hó 9-én d. e. 9 órakor** az alólirt intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek.

Ezen zálogtár-
gyak hosszabbítása vagy kiváltása, csakis **1899. évi május hó 8-áig déli 12 óráig** eszközölnöd.

Nagybecskerek, 1899. évi április hó 15-dikén.

Nagybecskereki kézi zálogkölsön-intézet.

- 12, 34, 37, 51, 53, 54, 55, 77, 78,
- 79, 80, 85, 96, 97, 100, 101, 108, 110,
- 120, 128, 129, 137, 138, 140, 143, 151,
- 158, 159, 166, 192, 193, 194, 196, 203,
- 259, 266, 285, 315, 350, 388, 389, 398,
- 409, 424, 453, 458, 472, 512, 555, 599,
- 563, 611, 632, 638, 661, 765, 768, 845,
- 865, 892, 899, 963, 970, 972, 973, 995,
- 1011, 1033, 1035, 1040, 1045, 1051, 1057,
- 1065, 1070, 1079, 1111, 1152, 1157, 1197,
- 1290, 1340, 1351, 1367, 1390, 1446, 1451,
- 1470, 1486, 1511, 1601, 1677, 1686, 1694,
- 1695, 1733, 1744, 1747, 1759, 1764, 1775,
- 1778, 1811, 1823, 1838, 1867, 1908, 1911,
- 1919, 1923, 1927, 1930, 1940, 1948, 1976,
- 1982, 2007, 2012, 2027, 2058, 2078, 2131,
- 2137, 2141, 2142, 2154, 2155, 2179, 2182,
- 2202, 2205, 2208, 2210, 2211, 2213, 2227,
- 2248, 2257, 2259, 2272, 2275, 2286, 2300,
- 2306, 2332, 2340, 2344, 2348, 2355, 2363,
- 2368, 2375, 2380, 2383, 2384, 2385, 2387,
- 2392, 2407, 2419, 2420, 2421, 2423, 2425,
- 2435, 2439, 2445, 2455, 2461, 2470, 2485,
- 2486, 2495, 2504, 2510, 2517, 2523, 2530,
- 2531, 2532, 2560, 2586, 2641, 2670, 2677,
- 2681, 2708, 2710, 2711, 2715, 2724, 2730,
- 2733, 2736, 2739, 2752, 2769, 2770, 2776,
- 2781, 2796, 2798, 2810, 2820, 2822, 2839,
- 2855, 2857, 2865, 2905, 2908, 2921, 2941,
- 2952, 2965, 3004, 3006, 3009, 3023, 3041,
- 3062, 3071, 3081, 3115, 3134, 3154, 3160,
- 3182, 3185, 3197, 3201, 3202, 3203, 3230,
- 3231, 3233, 3245, 3252, 3255, 3258, 3264,
- 3273, 3294, 3298, 3302, 3305, 3318, 3319,
- 3322, 3335, 3347, 3355, 3362, 3363, 3366,
- 3369, 3371, 3377, 3378, 3381, 3387, 3390,
- 3393, 3406, 3407.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. évi július hó 11-én Hódmezővásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszálo gépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ VI., Gyár-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **MC CORMICK „HUNGARIA“** kéveköto aratógépet, a legtökéletesebb **MC CORMICK „DAISY“** marokrakó aratógépet és a legújabb s legjobb **MC CORMICK „NEW 4.“** fűkaszálogépet.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon és legkedveltebb

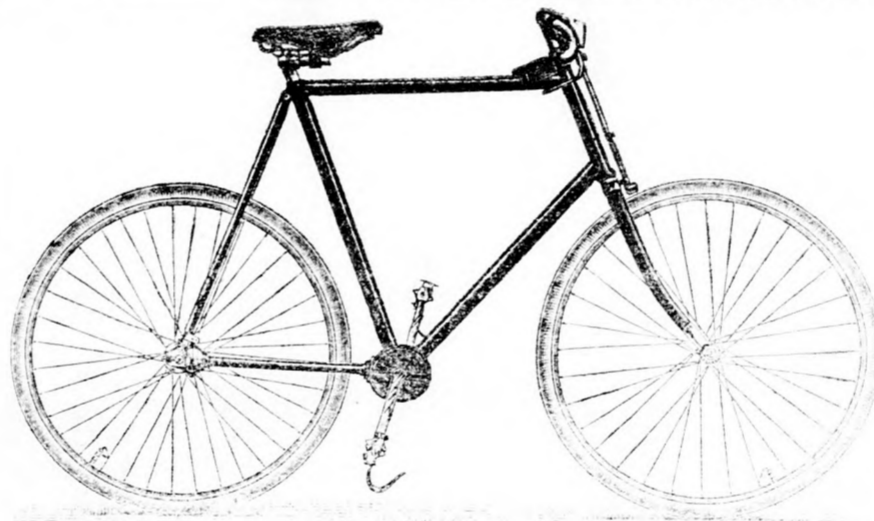
Legjobb a világon és legkedveltebb

KEVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

Mc Cormick gyártmányu gépek bámulatos tökéletességét.

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes meglegedésére az ország minden részén működésben vannak. (335-174)

Kerékpározni azonnal tanulhat mindenki a kitünőnek bizonyult tanulási készüléken. Esés kizárva!

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacra és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek, u. m.: „Waffenrad“, „Styria“, „Helical-Premier“, „Graciosa“ (lánc nélküli, kitünő minőség) és „Gritzer“.

262-25.7

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.

Javitó műhely.

Novák J. C.,

Nagybecskerek.

Tanítás naponta a versenypályán.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (IV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabad. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Negyedik Sorsjáték. 100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1899. máj. 18. és 19.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1899. jun. 14. és 15.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1899. jul. 11., 12. és 13.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1899. aug. 2. és 3.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1899. aug. 23. és 24.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1899. szept. 13-tól okt. 11-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Korona	
1 „	20000	1 „	25000	1 „	30000	1 „	30000	1 „	30000	1.000.000	
1 „	10000	1 „	10000	1 „	20000	1 „	20000	1 „	20000	(Egy millió)	
1 „	5000	1 „	5000	1 „	15000	1 „	15000	1 „	15000	1 jut. 600000 600000	
3 „	2000	3 „	3000	3 „	10000	3 „	10000	3 „	10000	1 nyer. 400000 400000	
5 „	1000	5 „	2000	5 „	5000	5 „	5000	5 „	5000	1 á 200000 200000	
8 „	500	8 „	1000	8 „	2000	8 „	2000	8 „	2000	1 „ 100000 100000	
30 „	300	20 „	500	10 „	1000	10 „	1000	10 „	1000	1 „ 60000 60000	
50 „	100	60 „	300	70 „	500	70 „	500	70 „	500	1 „ 40000 40000	
2900 „	40	80 „	18000	4900 „	130	4900 „	130	4900 „	130	1 „ 30000 60000	
3000 ny. Kor. 240000		3900 ny. Kor. 477000		5000 ny. Kor. 898000		4000 ny. Kor. 934000		4000 ny. Kor. 1061000		1 „ 20000 20000	
										1 „ 10000 10000	
										1 „ 60000 60000	
										1 „ 40000 40000	
										1 „ 30000 60000	
										1 „ 20000 60000	
										20 „ 10000 200000	
										50 „ 5000 250000	
										400 „ 2000 800000	
										720 „ 1000 720000	
										1000 „ 500 500000	
										27800 „ 200 5560000	
										30.000 ny. Kor. 9550000	

Az I. osztály huzása 1899. évi május 18. és 19-én lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1899. évi április hó 16-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

